

\Hindi

Shrirama Samarthyā Nirupanam

ಶ್ರೀರಾಮಸಾಮರ್ಥ್ಯನಿರೂಪಣಂ

Document Information

Text title : shrIhanumatproktaM shrIrAmasAmarthyānirUpaNam

File name : shrIrAmasAmarthyānirUpaNam.itx

Category : raama, rAma, stotra

Location : doc_raama

Author : Hanuman

Transliterated by : Mrityunjay Pandey

Proofread by : Mrityunjay Pandey

Description-comments : Valmiki Ramayana Sundarakanda Adhyaya 51/31,38-44

Latest update : November 3, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 5, 2025

sanskritdocuments.org

ಶ್ರೀರಾಮನಾಮಧ್ಯನಿರೂಪಣಂ

ಶ್ರೀಹನುಮಾನೋವಾಚ -

ಕಾಮಂ ಖಲ್ವಹಮಪ್ಯೇಕಃ ಸವಾಜಿರಥಕುಂಜರಾಂ .

ಲಂಕಾಂ ನಾಶಯಿತುಂ ಶಕ್ತಸ್ತಸ್ಯೈಷ ತು ನ ನಿಶ್ಚಯಃ .. ೩೧..

ಹನುಮಾನಜೀ ರಾವಣ ಸೇ ಕಹತೇ ಹೈಂ - “ನಿಸ್ಸಂದೇಹ ಮೈಂ ಅಕೇಲಾ ಹೀ, ಘೋಢೋಂ, ರಥೋಂ ಔರ ಹಾಥಿಯೋಂ ಸೇ ಯುಕ್ತ ಪೂರೀ ಲಂಕಾ ಕಾ ವಿನಾಶ ಕರನೇ ಮೇಂ ಸಮರ್ಥ ಹೊ; ಕಿಂತು ಯಹ (ಐಸಾ ಕರನಾ) ಮೇರೇ ಸ್ವಾಮೀ ಭಗವಾನ ಶ್ರೀರಾಮ ಕಾ ಆದೇಶ ನಹೀಂ ಹೈ .”

ಸತ್ಯಂ ರಾಕ್ಷಸರಾಜೇಂದ್ರ ಶೃಣುಷ್ವ ವಚನಂ ಮಮ .

ರಾಮದಾಸಸ್ಯ ದೂತಸ್ಯ ವಾನರಸ್ಯ ವಿಶೇಷತಃ .. ೩೨..

“ಹೇ ರಾಕ್ಷಸರಾಜ ರಾವಣ! ಮೇರೇ ವಚನೋಂ ಕೋ ಸತ್ಯ ಸಮಯುಕರ ಧ್ಯಾನಪೂರ್ವಕ ಸುನೋ - ಮೈಂ ಭಗವಾನ ಶ್ರೀರಾಮ ಕಾ ದಾಸ, ಉನಕಾ ದೂತ ಔರ ವಿಶೇಷ ರೂಪ ಸೇ ವಾನರ ಹೊ .”

ಸರ್ವಾಂಲ್ಲೋಕಾನ್ ಸುಸಂಹೃತ್ಯ ಸಭೂತಾನ್ ಸಚರಾಚರಾನ್ .

ಪುನರೇವ ತಥಾ ಸ್ರಷ್ಟುಂ ಶಕ್ನೋ ರಾಮೋ ಮಹಾಯಶಾಃ .. ೩೩..

ಅರ್ಥಃ “ಮಹಾಯಶಸ್ವೀ ಭಗವಾನ ಶ್ರೀರಾಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಲೋಕೋಂ ಕೋ, ಸಭೀ ಚರಾಚರ (ಚಲ-ಅಚಲ) ಪ್ರಾಣಿಯೋಂ ಸಹಿತ, ಯದಿ ಚಾಹೇಂ ತೋ ಸಂಹಾರ ಕರ ಸಕತೇ ಹೈಂ - ಔರ ವೈಸೇ ಹೀ ಪುನಃ ಉನಕೀ ಸೃಷ್ಟಿ ಕರನೇ ಮೇಂ ಭೀ ಸಮರ್ಥ ಹೈಂ .”

ದೇವಾಸುರನರೇಂದ್ರೇಷು ಯಕ್ಷರಕ್ಷೋರಗೇಷು ಚ .

ವಿದ್ಯಾಧರೇಷು ನಾಗೇಷು ಗಂಧರ್ವೇಷು ಮೃಗೇಷು ಚ .. ೩೪..

ಅರ್ಥಃ “ದೇವತಾಓಂ ಮೇಂ, ಅಸುರೋಂ ಔರ ನರೇಶೋಂ ಮೇಂ, ಯಕ್ಷೋಂ, ರಾಕ್ಷಸೋಂ, ಸರ್ಪೋಂ ಮೇಂ, ವಿದ್ಯಾಧರೋಂ, ನಾಗೋಂ, ಗಂಧರ್ವೋಂ ತಥಾ ಮೃಗೋಂ (ಪಶುಓಂ) ಮೇಂ ಭೀ .”

ಸಿದ್ಧೇಷು ಕಿನ್ನರೇಂದ್ರೇಷು ಪತತ್ರಿಷು ಚ ಸರ್ವತಃ .

ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಸರ್ವಕಾಲೇಷು ನಾಸ್ತಿ ಸಃ .. ೩೫..

ಯೋ ರಾಮಂ ಪ್ರತಿಯುಧ್ಯೇತ ವಿಷ್ಣುತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂ .

ಅರ್ಥಃ “ಸಿದ್ಧೋಂ ಮೇಂ, ಕಿನ್ನರೋಂ ಕೇ ಶ್ರೇಷ್ಠೋಂ ಮೇಂ, ಪಕ್ಷಿಯೋಂ ಮೇಂ ಔರ ಸಬ ಓರ - ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಯೋಂ ಮೇಂ, ಸಭೀ ಕಾಲೋಂ (ಭೂತ, ಭವಿಷ್ಯ, ಏವಂ ವರ್ತಮಾನ) ಮೇಂ ಭೀ ಕೋಈ ನಹೀಂ ಹೈ . ಜೋ ಭಗವಾನ ಶ್ರೀರಾಮಸೇ, ಜೋ ವಿಷ್ಣು ಕೇ ಸಮಾನ ಪರಾಕ್ರಮೀ ಹೈಂ, ಯುದ್ಧ ಕರನೇ ಕಾ ಸಾಹಸ ಕರೇ.”

ಸರ್ವಲೋಕೇಶ್ವರಸ್ಯೇಹ ಕೃತ್ವಾ ವಿಪ್ರಿಯಮೀದೃಶಂ .

ರಾಮಸ್ಯ ರಾಜಸಿಂಹಸ್ಯ ದುರ್ಲಭಂ ತವ ಜೀವಿತಂ .. ೪೨..

ಅರ್ಥಃ ಹೇ ರಾವಣ! “ತೂನೇ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕೋಂ ಕೇ ಈಶ್ವರ, ರಾಜಾಓಂ ಮೇಂ ಸಿಂಹ, ಭಗವಾನ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೇ ಪ್ರತಿ ಐಸಾ ಅಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಿಯಾ ಹೈ, ಉಸಕೇ ಲಿಏ ಅಬ ಇಸ ಸಂಸಾರ ಮೇಂ ತೇರಾ ಜೀವಿತ ರಹನಾ ದುರ್ಲಭ ಹೈ .”

ದೇವಾಶ್ಚ ದೈತ್ಯಾಶ್ಚ ನಿಶಾಚರೇಂದ್ರ ಗಂಧರ್ವವಿದ್ಯಾಧರನಾಗಯಕ್ಷಾಃ .

ರಾಮಸ್ಯ ಲೋಕತ್ರಯನಾಯಕಸ್ಯ ಸ್ಥಾತುಂ ನ ಶಕ್ತಾಃ ಸಮರೇಷು ಸರ್ವೇ .. ೪೩..

ಅರ್ಥಃ “ಹೇ ರಾಕ್ಷಸೋಂ ಕೇ ರಾಜಾ! ದೇವತಾ, ದೈತ್ಯ, ಗಂಧರ್ವ, ವಿದ್ಯಾಧರ, ನಾಗ ಔರ ಯಕ್ಷ - ಇನ ಸಬಮೇಂ ಸೇ ಕೋಈ ಭೀ ಭಗವಾನ ಶ್ರೀರಾಮ, ಜೋ ತೀನೋಂ ಲೋಕೋಂ ಕೇ ನಾಯಕ ಹೈಂ, ಉನಕೇ ಸಾಮನೇ ಯುದ್ಧ ಮೇಂ ರಹರನೇ ಕೀ ಶಕ್ತಿ ನಹೀಂ ರಖತಾ .”

ಬ್ರಹ್ಮಾ ಸ್ವಯಂಭೂಶ್ಚತುರಾನನೋ ವಾ ರುದ್ರಸ್ತ್ರೀನೇತ್ರಸ್ತ್ರೀಪುರಾಂತಕೋ ವಾ .

ಇಂದ್ರೋ ಮಹೇಂದ್ರಃ ಸುರನಾಯಕೋ ವಾ ಸ್ಥಾತುಂ ನ ಶಕ್ತಾ ಯುಧಿ ರಾಘವಸ್ಯ .. ೪೪..

ಅರ್ಥಃ “ಸ್ವಯಂಭೂ ಚಾರಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಹೋಂ ಯಾ ತ್ರಿನೇತ್ರ, ತ್ರಿಪುರಾಸುರ ಕಾ ಸಂಹಾರ ಕರನೇ ವಾಲೇ ರುದ್ರ (ಶಿವ), ಅಥವಾ ಮಹಾನ ಐಶ್ವರ್ಯಶಾಲೀ ದೇವತಾಓಂ ಕೇ ರಾಜಾ ಇಂದ್ರ - ಯೇ ಸಭೀ ಭೀ ಯುದ್ಧ ಮೇಂ ಭಗವಾನ ಶ್ರೀರಾಮಘವ ಕೇ ಸಾಮನೇ ರಹರನೇ ಮೇಂ ಸಮರ್ಥ ನಹೀಂ ಹೈಂ .”

ಇತಿ ಹನುಮಾನಪ್ರೋಕ್ತಂ ಶ್ರೀರಾಮಸಾಮರ್ಥ್ಯನಿರೂಪಣಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ .

- ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ ಸುಂದರಕಾಂಡ ಅಧ್ಯಾಯ ೫೧ . ೩೧,೩೮-೪೪

- vAlmIki rAmAyaNa sundarakANDa adhyAya 51 . 31,38-44

Notes:

In the 51st chapter of Sundarakand of Valmiki Ramayana, this is a part of the dialogue between Lord Hanuman and Ravana in which Lord Hanuman describes the capabilities of Lord Shri Rama.

In the first chapter of Balakanda of Valmiki Ramayana, there is a dialogue between Narada and Valmiki - in which Valmiki asks questions to Narada.

Bāla-kāṇḍa 1.1.3

ಚಾರಿತ್ರೇಣ ಚ ಕೋ ಯುಕ್ತಃ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಕೋ ಹಿತಃ .
ವಿದ್ವಾನ್ಯಃ ಕಃ ಸಮರ್ಥಶ್ಚ ಕಶ್ಚೈಕಪ್ರಿಯದರ್ಶನಃ ..

(Translation by M N Dutt) Who is qualified by virtue of his character, and who is engaged in the welfare of all creatures? Who is learned and capable? Who alone is ever lovely to behold?

It appears that Lord Hanuman is expounding on the quality of Lord Rama in this description.

Encoded and proofread by Mrityunjay Pandey

—
Shrirama Samarthyā Nirupanam
pdf was typeset on November 5, 2025

—
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

